

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

Introductie

Juist voor jeugdigen met extra ondersteuningsbehoeften zijn een doorgaande pedagogische lijn, onderwijslijn en continuïteit in de ondersteuning van kind en gezin van groot belang. Dat vraagt om afstemming in de verticale lijn; van de voorschoolse voorzieningen naar de basisschool, van de basisschool naar het voortgezet onderwijs en van het voortgezet onderwijs naar het middelbaar beroepsonderwijs. En daarnaast om afstemming in de horizontale lijn; bij de overgang van de ene school naar een andere, in de afstemming tussen onderwijs en externe partners, zoals buitenschoolse opvang, jeugdhulp, politie, leerplicht, en in de lijn van onderwijs naar arbeid.

Van belang voor doorgaande lijnen zijn een preventieve en effectieve (digitale) overdracht van informatie over de ontwikkelingsmogelijkheden en beperkingen van de jeugdige, handelingsgerichte adviezen, maar ook om goede afspraken en samenwerking tussen partners en begeleiding van jeugdigen (en hun ouders) op die overgangsmomenten. Waar mogelijk hebben jeugdigen en ouders daarin zelf een actieve rol.

Dat was altijd al zo, maar met passend onderwijs is dat belang nog groter geworden. Met de zorgplicht voor scholen is het immers voor scholen nog belangrijker dan voorheen om te weten wat de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van jeugdigen zijn als zij bij een school worden aangemeld en welke ondersteuning en hulpverlening er al geboden zijn.

Met goede doorgaande lijnen wordt voorkomen dat kennis en ervaring rond een leerling verloren gaat bij de overstap naar een nieuwe school en het draagt bij aan het uitgangspunt van één kind (gezin), één plan. Met goede doorgaande lijnen kan efficiënter worden gewerkt en wordt verergering van problemen, 'thuiszitten' en voortijdige schooluitval zo veel mogelijk voorkomen. Het realiseren van die doorgaande lijnen is een gezamenlijke opdracht voor leerlingen, ouders, kinderopvang, scholen, besturen, hulpverleningsorganisaties en gemeenten. Elk van deze partners heeft daarin eigen taken. Deze matrix kan inspiratie bieden en behulpzaam zijn bij het maken van afspraken in en tussen samenwerkingsverbanden of onderwijsinstellingen, jeugdhulppartners en gemeenten.

Bij alle overgangsmomenten geldt dat:

- goede informatie wordt overgedragen over de ontwikkeling, leefomstandigheden, ondersteuningsbehoeften en eventuele hulpvraag van de jeugdige (en/of ouders);

- die informatie vergezeld gaat van praktische handelingsadviezen voor de ontvanger;
- die overdracht altijd plaatsvindt in actieve samenwerking met de jeugdige en/of ouders (afhankelijk van de leeftijd) en minimaal met hun toestemming;
- naast schriftelijke ('koude') overdracht ook 'warme' overdracht plaatsvindt tussen direct betrokkenen;
- men bij elkaar binnenkomt en zo de andere organisatie leert kennen en de jeugdige kan volgen;
- gewerkt wordt aan een 'gezamenlijke taal' voor het spreken met/over jeugdigen;
- zo veel mogelijk continuïteit in leerlijnen en in hulpverlening wordt gewaarborgd;
- de jeugdige (en ouders) tijdig wordt voorbereid op de overstap;
- de privacy van jeugdige (en ouders) zo veel mogelijk gewaarborgd wordt, tenzij het belang van de jeugdige het doorbreken daarvan noodzakelijk maakt;
- zo nodig aanvullende ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar zijn rond overstapmomenten;
- terugkoppeling over en evaluatie van de overdracht van groot belang blijven voor verbetering ervan, op individueel, op school- en op samenwerkingsverbandniveau.

In de matrix hiernaast worden de overgangsmomenten gevisualiseerd. Door te klikken op de pijlen of blokken vindt u richtlijnen voor zorgvuldig handelen op dat overgangsmoment.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

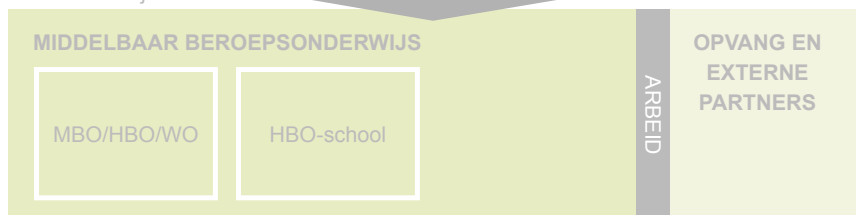
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Externe partners

- integrale vroeghulp, kinder- en buurtwerk
- jeugdgezondheidszorg 0-4, jeugdhulp, zoals CJG (wijkteam),
- maatschappelijk werk, Jeugd-GGZ, MEE, enz.
- wijkagent-politie-veiligheidshuis

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

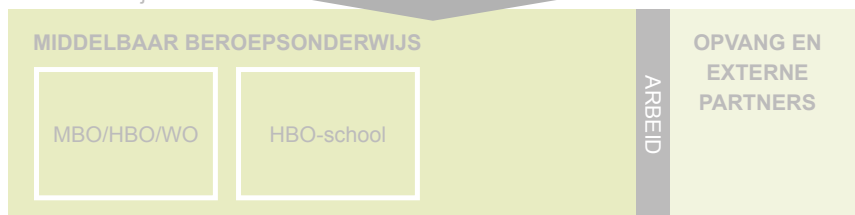
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

0 – 4 jaar

Het gaat hier om de afstemming en samenwerking tussen enerzijds opvangvoorzieningen in de voorschoolse periode (kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, KK-D's, enz.) en anderzijds de lokale partners die een rol spelen in het kader van jeugdhulp en veiligheid.

Wat is nodig in de afstemming tussen voorschoolse voorzieningen en externe partners ...

- Aanbieden van opvoedinformatie en preventieve programma's in kinderopvang, in aansluiting op wijkpreventieplannen en CJG-activiteiten;
- Ondersteunen van pedagogisch medewerkers in de voorschoolse voorzieningen door jeugdhulp, ten behoeve van de aanpak van individuele leerlingen/gezinnen;
- Een goede doorgaande leerlijn in de VE, van voor- naar vroegschool;
- In elk kinderdagverblijf / peuterspeelzaal iemand de taak geven van 'intern begeleider' of 'zorgcoördinator' (en dit faciliteren en zorgen voor benodigde scholing);
- Versterken van het signalerend vermogen van voorschoolse voorzieningen;
- Multidisciplinaire zorg- of ondersteuningsteams in de voorschoolse opvangvoorzieningen inrichten om een integrale ontwikkelingsanalyse te kunnen maken en zo nodig snel hulp in te kunnen zetten voor kinderen en/of ouders en een gezamenlijke aanpak te bevorderen;
- Benutten van de signalen, kennis en ervaring bij voorschoolse voorzieningen over kinderen en gezinnen door de jeugdhulp- en veiligheidspartners;
- Uitwisseling van relevante dossierinformatie over het kind en/of gezin ten behoeve van passende ondersteuning en hulp, onder voorwaarden van een goede balans tussen privacybescherming van kind en ouders en bescherming van het belang van veiligheid en zorg voor het kind;
- Daar waar ouders hulpverlening ontvangen standaard kijken naar de situatie van hun kind(eren), in ieder geval ook door navraag te doen bij de school;

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

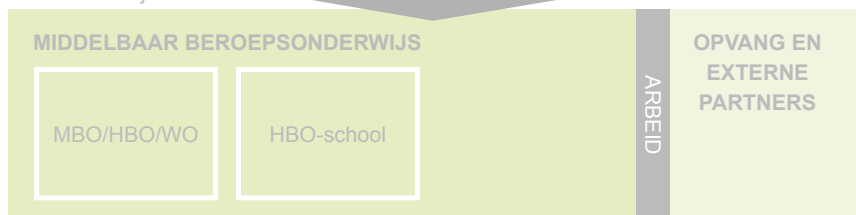
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

- Waar nodig gezamenlijk vaststellen van ondersteuningsbehoeften en benodigde aanpak op de voorschoolse voorziening en thuis (samen met ouders);
- Gezamenlijk zorg dragen voor het optimaal betrekken van de ouders in hulpen ondersteuningstrajecten;
- Aansluiting van de wijkteams en de toegang tot zwaardere jeugdhulp bij de (multidisciplinaire) ondersteuningsteams of zorgteams van voorschoolse voorzieningen;
- Indien nodig flexibele inzet van specialisten uit de jeugdhulp in de voorschoolse voorzieningen ten behoeve van observatie, consultatie en hulpverlening mogelijk maken;
- Afstemming en samenwerking in het coördineren, volgen, elkaar op de hoogte houden van de voortgang, evalueren en aanpassen van de aanpak in voorschoolse voorzieningen en jeugdhulp.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

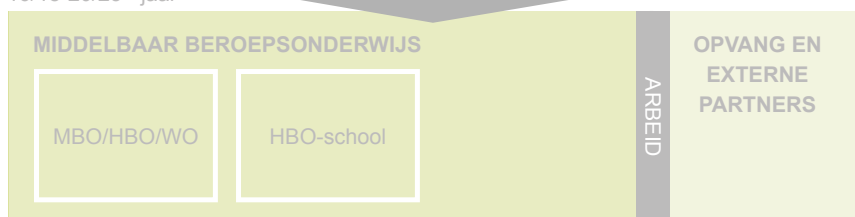
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Van VOORSCHOOELSE PERIODE naar PO wat is nodig?

- Een werkwijze en document voor overdracht van informatie over ontwikkeling (taal, spel, motoriek, sociale omgang), opgroeien en thuissituatie van het kind en de pedagogisch-didactische aanpak van het kinderdagverblijf of peuterspeelzaal naar het primair onderwijs, voor alle kinderen die naar het basisonderwijs gaan;
- Naast schriftelijke ('koude') overdracht bij voorkeur ook 'warme' overdracht, zeker bij kinderen / gezinnen met extra ondersteuningsbehoeften;
- Zowel bij 'koude' als 'warme' overdracht actief de ouders betrekken, maar wel zodanig dat aankomst van de informatie bij het PO gewaarborgd wordt;
- Advisering en begeleiding van ouders en kind naar de meest passende onderwijsplek voor het kind;
- Preventieve overdracht van informatie van de jeugdgezondheidszorg 0-4 of het CJG naar het primair onderwijs, ten behoeve van leerlingen waarvan in de 0-4-periode wordt vermoed dat zij extra ondersteuningsbehoeften hebben;
- Gezamenlijke beoordeling van kinderopvang, samenwerkingsverband PO en jeugdhulppartners van de ondersteuningsbehoeften van kind en gezin;
- Betrekken van het samenwerkingsverband PO bij integrale vroeghulp, MKD's en andere instanties van waaruit rechtstreekse instroom naar het S(B)O plaatsvindt, om ervoor te zorgen dat van meet af aan de meest passende plek en ondersteuning geboden kan worden binnen het samenwerkingsverband;
- Voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben of in het S(B)O geplaatst worden moet een Ontwikkelingsperspectief (OPP) gemaakt worden, waarin een uitstroomprofiel, doelen en tussendoelen en de wijzen waarop daaraan gewerkt en wanneer/hoe dat gevolgd en geëvalueerd wordt vastgelegd zijn;
- Indien een plaatsing in het SBO of SO nodig lijkt, zorgt het samenwerkingsverband ervoor dat een deskundigenadvies wordt uitgebracht, waaraan jeugdhulppartners van het samenwerkingsverband eventueel kunnen bijdragen;

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

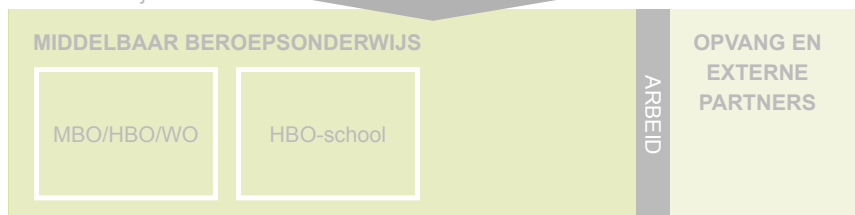
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

- Indien een plaatsing in het SBO of SO nodig is geeft het samenwerkingsverband PO een Toelaatbaarheidsverklaring af, waarin toelaatbaarheid, duur daarvan en bekostigingscategorie zijn opgenomen;
- Wanneer de leerling ten tijde van de overstap jeugdhulp ontvangt wordt deze zo mogelijk gecontinueerd door dezelfde hulpverlener (of goed overgedragen).

TIP:

In Den Bosch wordt de IB'er van de school waar het kind is aangemeld, als het kind 3½ is, uitgenodigd in het zorgteam in de kinderopvang, waarvan ook de jeugdgezondheidszorg (of het CJG) deel uitmaakt. Ook de ouders zijn daarbij aanwezig. Samen bespreken zij de ontwikkeling van het kind en wat het kind straks nodig heeft aan onderwijs en ondersteuning op school. Als daar aanleiding toe is wordt het samenwerkingsverband ingeschakeld, ofwel om preventief bij te dragen aan het 'schoolrijp' maken van kind, ofwel om door aanvullend onderzoek of observatie beter te kunnen beoordelen op welke school het kind straks het best op z'n plek is en welke extra ondersteuning eventueel nodig is. Zo nodig zorg het samenwerkingsverband voor een deskundigenadvies en/of toelaatbaarheidsverklaring en ziet erop toe dat een OPP wordt gemaakt. In dit voorbeeld komen veel van de bovengenoemde overdrachtsaspecten samen

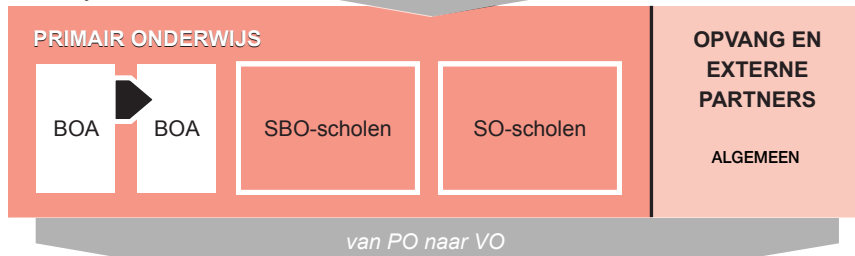
Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

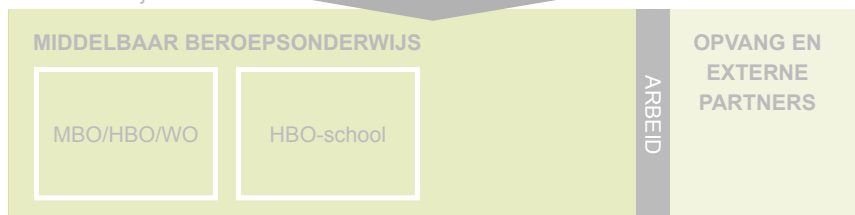
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van de ene reguliere basisschool naar de andere (bao-bao-plaatsing)

- Bij de beslissing tot overplaatsing bij voorkeur zowel extra onderwijsexpertise als jeugdhulppartners betrekken, bijvoorbeeld in het ondersteuningsteam;
- Informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van het kind, inclusief eventuele toetsen of onderzoeksgegevens, met toestemming van ouders;
- Reden voor overstappen, of waarom de ondersteuningsbehoeften van de leerling het wenselijk maken om over te stappen naar deze school met dit Schoolondersteuningsprofiel;
- Bepalen van de ondersteuningsbehoeften van het kind (en evt. ouders), de benodigde extra ondersteuning en eventueel jeugdhulp en (meestal) het opstellen of overdragen van een OPP, bij voorkeur in samenspraak tussen beide scholen en eventueel betrokken ondersteuners of hulpverleners, met ouders (en evt. leerling);
- Informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling (ouders);
- Handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de nieuwe onderwijsplek;
- Zo nodig continuering van lopende hulpverlening.

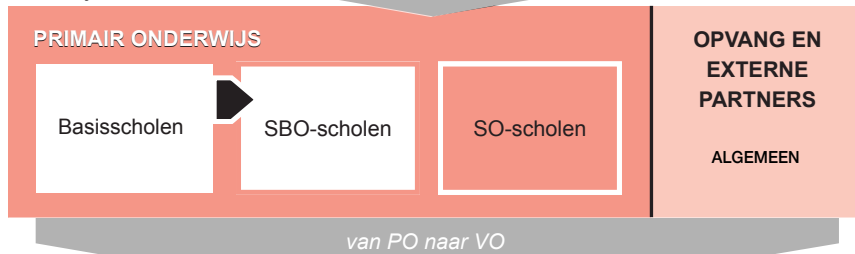
Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

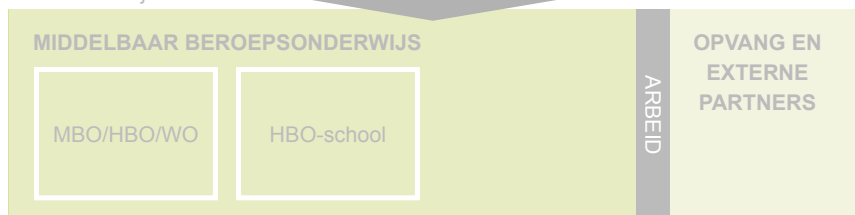
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van regulier basisonderwijs naar het speciaal basisonderwijs (SBO)

- Bij de beslissing tot overplaatsing bij voorkeur zowel extra onderwijsexpertise als jeugdhulppartners betrekken, bijvoorbeeld in het ondersteuningsteam;
- Informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van het kind, inclusief eventuele toetsen of onderzoeksgegevens, met toestemming van ouders;
- Reden voor overstappen, of waarom de ondersteuningsbehoeften van de leerling het wenselijk maken om over te stappen naar deze school met dit Schoolondersteuningsprofiel;
- Bepalen van de ondersteuningsbehoeften van het kind (en evt. ouders), de benodigde extra ondersteuning en eventueel jeugdhulp en (meestal) het opstellen of overdragen van een OPP, bij voorkeur in samenspraak tussen beide scholen en eventueel betrokken ondersteuners of hulpverleners, met ouders (en evt. leerling);
- Informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling (ouders);
- Handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de nieuwe onderwijsplek;
- Zo nodig continuering van lopende hulpverlening.
- Afschrift van het deskundigenadvies;
- Een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband PO, waarin de toelaatbaarheid tot het SBO, de duur daarvan en de bekostigingscategorie worden aangegeven.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

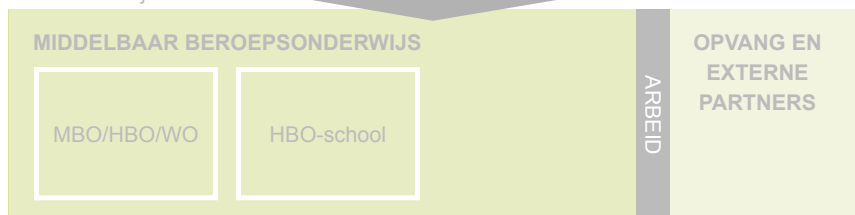
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van regulier of speciaal basisonderwijs naar speciaal onderwijs

- Bij de beslissing tot overplaatsing bij voorkeur zowel extra onderwijsexpertise als jeugdhulppartners betrekken, bijvoorbeeld in het ondersteuningsteam;
- Informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van het kind, inclusief eventuele toetsen of onderzoeksgegevens, met toestemming van ouders;
- Reden voor overstappen, of waarom de ondersteuningsbehoeften van de leerling het wenselijk maken om over te stappen naar deze school met dit Schoolondersteuningsprofiel;
- Bepalen van de ondersteuningsbehoeften van het kind (en evt. ouders), de benodigde extra ondersteuning en eventueel jeugdhulp en (meestal) het opstellen of overdragen van een OPP, bij voorkeur in samenspraak tussen beide scholen en eventueel betrokken ondersteuners of hulpverleners, met ouders (en evt. leerling);
- Informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling (ouders);
- Handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de nieuwe onderwijsplek;
- Zo nodig continuering van lopende hulpverlening;
- Afschrift van het deskundigenadvies;
- Een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband, waarin de toelaatbaarheid tot het SO, de duur daarvan en de bekostigingscategorie worden aangegeven;
- Indien alleen extra onderwijssteuning ontoereikend is: de beschikbaarheid van jeugdhulp ten behoeve van een onderwijs-zorgarrangement.

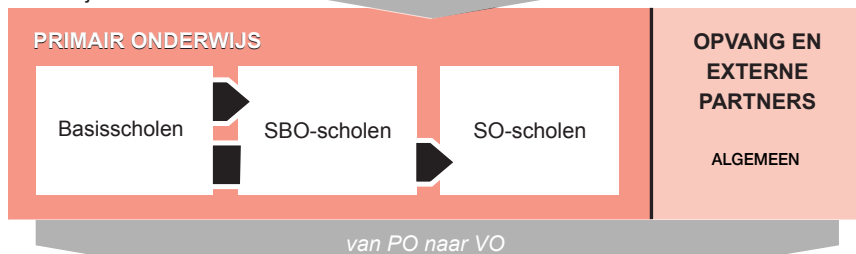
Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

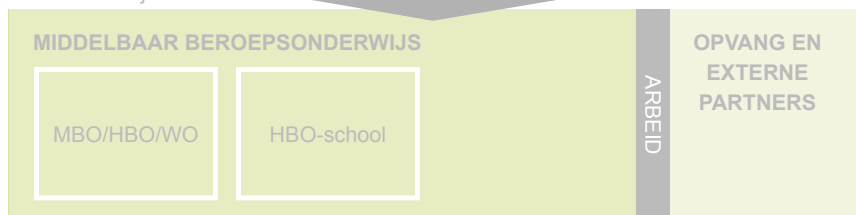
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Externe partners

- jeugdhulp, zoals jeugdgezondheidszorg 4 – 12, CJG (wijkteam)
- (school)-maatschappelijk werk, Jeugd-GGZ, MEE, enz.
- buitenschoolse opvang, kinder- en buurtwerk
- leerplicht, wijkagent-politie-veiligheids-huis

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

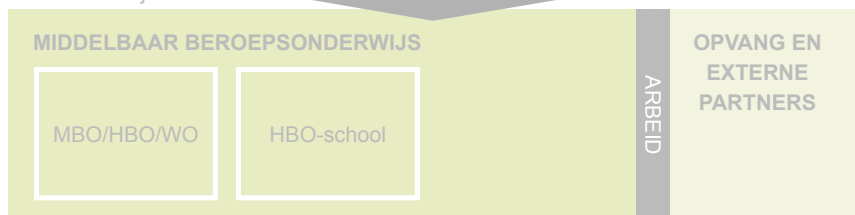
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

4 – 12/13 jaar

Het gaat hier om de afstemming en samenwerking tussen enerzijds (speciale) basisscholen en SO-scholen en anderzijds de lokale partners die een rol spelen in het kader van jeugdhulp en veiligheid.

Wat is nodig in de afstemming tussen (speciaal) basisonderwijs / SO en externe partners ...

- Versterking van de basisondersteuning van scholen door jeugdhulp en andere partners door advisering/ondersteuning van de professionals in het primair onderwijs;
- Versterking van de basisondersteuning door inzet van preventieve programma's in de scholen, door of samen met jeugdhulppartners;
- Versterken van het signalerend vermogen van scholen op het gebied van opvoeden en opgroeien;
- Benutten van de signalen, kennis en ervaring bij scholen over kinderen en gezinnen door de jeugdhulp- en veiligheidspartners;
- Daar waar ouders hulpverlening ontvangen standaard kijken naar de situatie van hun kind(eren), in ieder geval ook door navraag te doen bij de school;
- Gezamenlijk zorg dragen voor het optimaal betrekken van ouders/kinderen in hulp- en ondersteuningstrajecten;
- Waar nodig gezamenlijk vaststellen van ondersteuningsbehoeften en benodigde aanpak op school en thuis, door het onderwijs en door de jeugdhulp (samen met ouders/kind);
- Uitwisseling van relevante dossierinformatie over kind en/of gezin ten behoeve van passende ondersteuning en hulp, onder voorwaarden van een goede balans tussen privacybescherming van kind en ouders en bescherming van het belang op veiligheid en zorg voor het kind;
- Een goede aansluiting van de wijkaanpak of wijkteams bij de ondersteuningsteams van scholen voor primair onderwijs realiseren;
- Er voor zorgen dat ook SO-scholen een goede aansluiting hebben bij de gemeentelijke jeugdhulp- en veiligheidsvoorzieningen;

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

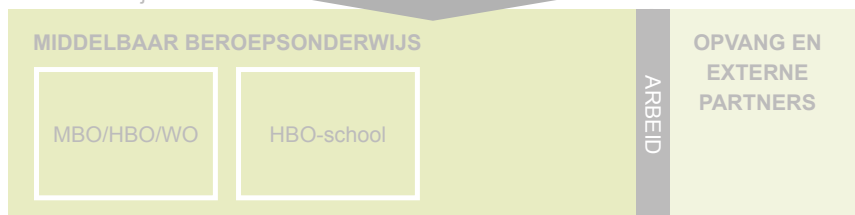
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

- Flexibele inzet van specialisten uit de jeugdhulp in het onderwijs ten behoeve van observatie, consultatie en hulpverlening mogelijk maken;
- Afstemming en samenwerking in het coördineren, volgen, elkaar op de hoogte houden van de voortgang, evalueren en aanpassen van de aanpak in onderwijs en jeugdhulp;
- Waar nodig samenwerken in de uitvoering van een ondersteuningsarrangement voor jeugdigen, zoals bij een onderwijs-zorgarrangement voor specifieke (groepen) leerlingen.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

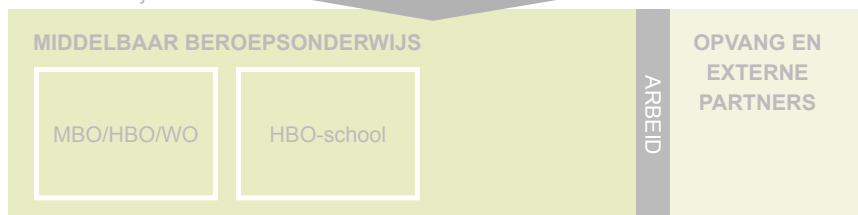
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Van PO naar VO wat is nodig?

- Een werkwijze en document, (e)-portfolio of onderwijskundig rapport voor overdracht van informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van de leerlingen;
- Overdracht van informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling en/of ouders, inclusief handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling bij leerlingen met (gebleken of te verwachten) specifieke ondersteuningsbehoeften;
- Schooladvies, CITO-score en evt. aanvullende toets- en/of onderzoeksgegevens;
- Naast schriftelijke ('koude') overdracht bij voorkeur ook 'warme' overdracht, zeker bij leerlingen / gezinnen met extra ondersteuningsbehoeften;
- Zowel bij 'koude' als 'warme' overdracht de leerling en de ouders actief betrekken, maar wel zodanig dat aankomst van de informatie bij het VO gewaarborgd wordt;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de meest passende vervolgonderwijsplek voor de leerling;
- In het (multidisciplinaire) ondersteuningsteam vaststellen welke leerlingen/ouders in de overgang naar het VO ondersteuning nodig hebben;
- Zo nodig actieve voorbereiding en/of hulpverlening voor leerlingen/ouders bij die overstap, licht waar mogelijk en intensief indien nodig;
- Vaststellen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling (en ouders) bij de start in het VO, bij voorkeur in samenspraak van leerling, ouders, PO-school en VO-school;
- Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben of in het LWOO, PRO of VSO geplaatst worden moet een Ontwikkelingsperspectief (OPP) gemaakt worden, waarin een uitstroomprofiel, doelen en tussendoelen en de wijzen waarop daaraan gewerkt en wanneer/hoe dat gevolgd en geëvalueerd wordt zijn vastgelegd;
- Indien op basis van de ondersteuningsbehoeften VSO geadviseerd of overwogen wordt, zorgt het samen-

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

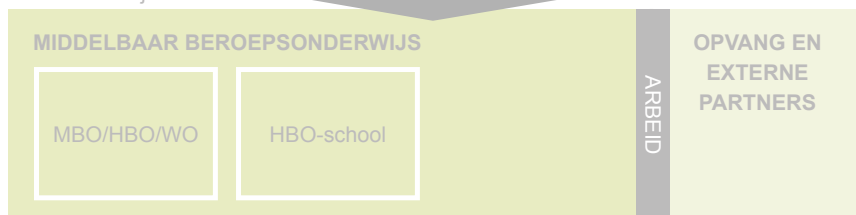
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

werkingsverband VO er voor dat een deskundigenadvies wordt uitgebracht, waaraan de jeugdhulppartners van de school eventueel kunnen bijdragen;

- Het samenwerkingsverband VO geeft een toelaatbaarheidsverklaring af voor het VSO, waarin toelaatbaarheid, duur ervan en bekostigingscategorie aangegeven worden;
- Wanneer de leerling ten tijde van de overstap jeugdhulp ontvangt wordt deze zo mogelijk gecontinueerd door dezelfde hulpverlener (of goed overgedragen).

TIP

Samenwerkingsverbanden PO en VO doen er goed aan gezamenlijk afspraken te maken over een overgangprotocol, de continuïteit van onderwijs en (extra) ondersteuning, zoals het al dan niet (of voor welke groepen leerlingen) continueren van SO-plaatsingen in het VSO, continueren van een ondersteuningsarrangement of onderwijs-zorgarrangement, overnemen of overdoen van het deskundigenadvies uit het PO, de leeftijd waarop leerlingen overstappen van SO naar VSO (12 - 14), enz. Indien voor een leerling bij binnenkomst een OPP moet worden vastgesteld heeft het grote meerwaarde dat te doen in samenwerking met de basisschool van de leerling, naast de leerling en de ouders.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

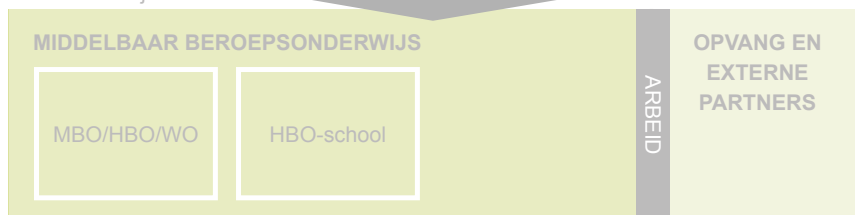
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van de ene reguliere VO-school naar de andere

- Bij de beslissing tot overplaatsing bij voorkeur zowel extra onderwijsexpertise als jeugdhulppartners betrekken, bijvoorbeeld in het ZAT;
- Informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van de leerling, inclusief eventuele toets- en of onderzoeksgegevens, met toestemming van ouders en evt. leerling;
- Reden voor overstappen, of waarom de ondersteuningsbehoeften van de leerling het wenselijk maken om over te stappen naar deze school met dit Schoolondersteuningsprofiel;
- Bepalen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling (en evt. ouders), de benodigde extra ondersteuning en (meestal) een OPP, in samenspraak tussen beide scholen en eventueel betrokken ondersteuners en hulpverleners, met leerling en ouders;
- Informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling (ouders);
- Handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de nieuwe onderwijsplek.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

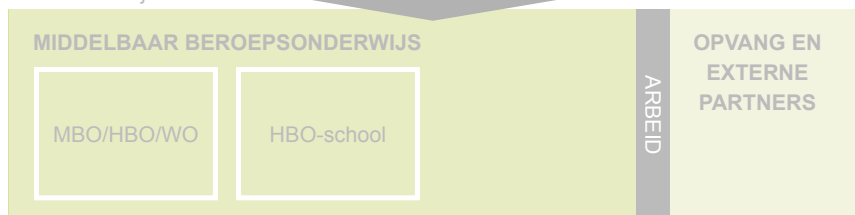
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van regulier voortgezet onderwijs naar praktijkonderwijs

- Bij de beslissing tot overplaatsing bij voorkeur zowel extra onderwijsexpertise als jeugdhulppartners betrekken, bijvoorbeeld in het ZAT;
- Informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van de leerling, inclusief eventuele toets- en of onderzoeksgegevens, met toestemming van ouders en evt. leerling;
- Reden voor overstappen, of waarom de ondersteuningsbehoeften van de leerling het wenselijk maken om over te stappen naar deze school met dit Schoolondersteuningsprofiel;
- Bepalen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling (en evt. ouders), de benodigde extra ondersteuning en (meestal) een OPP, in samenspraak tussen beide scholen en eventueel betrokken ondersteuners en hulpverleners, met leerling en ouders;
- Informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling (ouders);
- Handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de nieuwe onderwijsplek.

Voor toelating tot het Praktijkonderwijs is geen deskundigenadvies of toelaatbaarheidsverklaring nodig.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

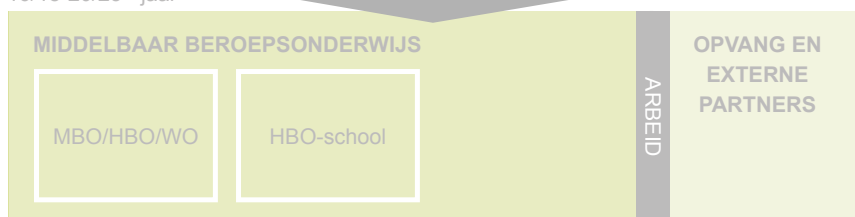
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van regulier voortgezet onderwijs naar voortgezet speciaal onderwijs

- Bij de beslissing tot overplaatsing bij voorkeur zowel extra onderwijsexperts als jeugdhulppartners betrekken, bijvoorbeeld in het ZAT;
- Informatie over ontwikkeling (basisvaardigheden, cognitieve-, motorische- en psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, enz.), opgroeien en thuissituatie van de leerling, inclusief eventuele toets- en of onderzoeksgegevens, met toestemming van ouders en evt. leerling;
- Reden voor overstappen, of waarom de ondersteuningsbehoeften van de leerling het wenselijk maken om over te stappen naar deze school met dit Schoolondersteuningsprofiel;
- Bepalen van de ondersteuningsbehoeften van de leerling (en evt. ouders), de benodigde extra ondersteuning en (meestal) een OPP, in samenspraak tussen beide scholen en eventueel betrokken ondersteuners en hulpverleners, met leerling en ouders;
- Informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor leerling (ouders);
- Handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de leerling;
- Advisering en begeleiding van ouders en leerling naar de nieuwe onderwijsplek;
- Afschrift van het deskundigenadvies;
- Een toelaatbaarheidsverklaring van het samenwerkingsverband, waarin de toelaatbaarheid tot het VSO, de duur daarvan en de bekostigingscategorie worden aangegeven
- Indien alleen extra onderwijsondersteuning ontoereikend is: de beschikbaarheid van jeugdhulp ten behoeve van een onderwijs-zorgarrangement.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

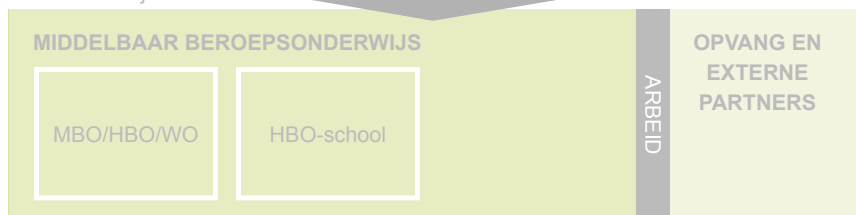
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Externe partners

- jeugdhulp, zoals jeugdgezondheidszorg 12-18, CJG (wijkteam) (school)-maatschappelijk werk, Jeugd-GGZ, verslavingszorg, MEE, enz.
- buurt- en jongerenwerk
- leerplicht-RMC, wijkagent-politie-veiligheidshuis

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

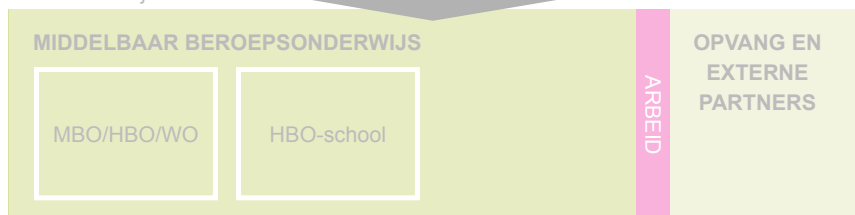
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Arbeid

Ook in de voorbereiding op en toeleiding naar arbeid vanuit het Praktijkonderwijs, het VSO en het MBO zijn doorgaande lijnen van groot belang. De Participatiewet versterkt dat belang en onderstreept ook de noodzaak tot afstemming tussen onderwijs en externe partijen (zoals gemeenten, UWV en ook jeugdhulp) hierin. In het kader van deze matrix voert het echter te ver om dit uitgebreid uit te werken. Voor meer informatie zie: <http://www.nji.nl/nl/Publicaties/Publicaties-Arbeidstoeleiding-kwetsbare-jeugd>

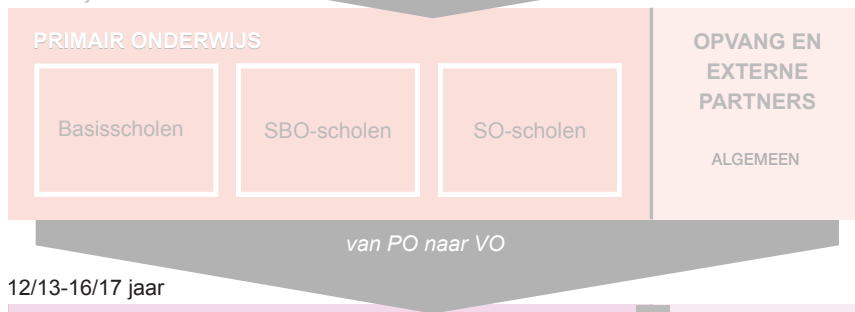
Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

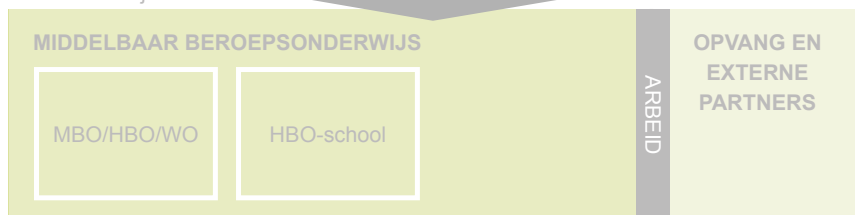
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

12/13 – 16/18 jaar

Het gaat hier om de afstemming en samenwerking tussen enerzijds scholen voor voortgezet (speciaal) onderwijs en anderzijds de lokale partners die een rol spelen in het kader van jeugdhulp en veiligheid.

Wat is nodig in de afstemming tussen voortgezet (speciaal) onderwijs en externe partners ...

- Versterking van de basisondersteuning van scholen door jeugdhulp en andere partners door advisering/ondersteuning van de professionals in het voortgezet onderwijs;
- Versterking van de basisondersteuning door inzet van preventieve programma's in de scholen, door of samen met jeugdhulppartners;
- Versterken van het signalerend vermogen van scholen op het gebied van opvoeden en opgroeien;
- Benutten van de signalen, kennis en ervaring bij scholen over jeugdigen en gezinnen door de jeugdhulp- en veiligheidspartners;
- Daar waar ouders hulpverlening ontvangen standaard kijken naar de situatie van hun kind(eren), in ieder geval ook door navraag te doen bij de school;
- Gezamenlijk zorg dragen voor het optimaal betrekken van ouders en jeugdigen in hulp- en ondersteuningstrajecten;
- Waar nodig gezamenlijk vaststellen van ondersteuningsbehoeften en benodigde aanpak op school en thuis, door het onderwijs en door de jeugdhulp (samen met ouders/jeugdige);
- Uitwisseling van relevante dossierinformatie over jeugdige en/of gezin ten behoeve van passende ondersteuning en hulp, onder voorwaarden van een goede balans tussen privacybescherming van jeugdige en ouders en bescherming van het belang op veiligheid en zorg voor het kind;
- Een goede aansluiting van de wijkaanpak of wijkteams bij de ZAT's van VO-scholen realiseren, met speciale aandacht voor de regionale functie van VO-scholen ;
- Er voor zorgen dat ook VSO-scholen een goede aansluiting hebben bij de ge-

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

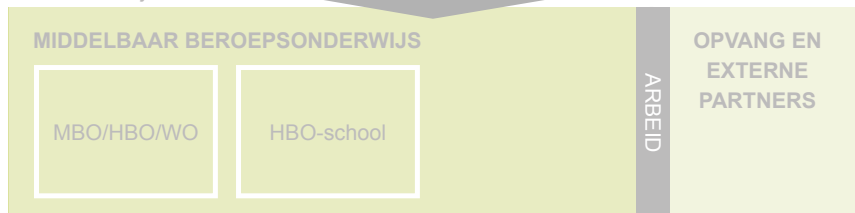
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

meentelijke jeugdhulp- en veiligheidsvoorzieningen;

- Flexibele inzet van specialisten uit de jeugdhulp in het onderwijs ten behoeve van observatie, consultatie en hulpverlening mogelijk maken;
- Afstemming en samenwerking in het coördineren, volgen, elkaar op de hoogte houden van de voortgang, evalueren en aanpassen van de aanpak in onderwijs en jeugdhulp;
- Waar nodig samenwerken in de uitvoering van een ondersteuningsarrangement voor jeugdigen, zoals bij een onderwijs-zorgarrangement voor specifieke (groepen) leerlingen;
- Voorwaarden creëren om bij de toeleiding naar de arbeidsmarkt vanuit VSO en Praktijkonderwijs waar nodig jeugdhulppartners in te kunnen schakelen.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

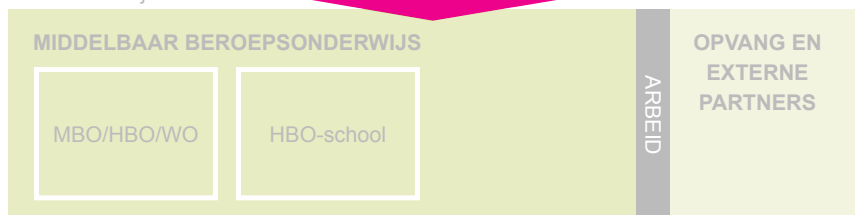
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Van VO naar MBO / HBO / WO

Het MBO probeert de opleidingsplek te vinden die optimaal past bij de mogelijkheden en wensen van de aankomend student. De informatie die daarvoor nodig is komt primair van de aankomend student zelf (en ouders) en daarnaast van het voorliggende onderwijs. In veel gevallen is er sprake van aanvullende screening en onderzoek. De verzamelde informatie moet inzicht geven in de ondersteuningsbehoeften en de toelaatbaarheid tot en plaatsbaarheid binnen de gewenste opleiding.

Wat is dan nodig?

- Een werkwijze en (digitaal) overdrachtsdossier (e-portfolio) of onderwijskundig rapport voor overdracht van minimaal informatie over NAW-gegevens, onderwijsdeelname, voltooide en afgebroken opleidingen en schoolprestaties/examenresultaten;
- Zo mogelijk overdracht van informatie over psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, thuis-/leefsituatie en de ondersteuningsbehoeften;
- Overdracht van informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of jeugdhulp voor de leerling (en/of ouders) in de VO-periode;
- Adviezen voor het pedagogisch en didactisch handelen, bij leerlingen met (gebleken of te verwachten) specifieke ondersteuningsbehoeften;
- Naast schriftelijke ('koude') overdracht bij voorkeur ook 'warme' overdracht, zeker bij studenten met extra ondersteuningsbehoeften en studenten die afkomstig zijn uit LWOO, PRO of VSO of extra ondersteuning kregen in de VO-periode;
- Zowel bij 'koude' als 'warme' overdracht de student (en evt. de ouders) zo veel mogelijk betrekken, vanuit de optiek van eigenaarschap en samenwerking, maar ook om tegemoet te komen aan de grenzen die de WBP stelt aan het overdragen van ondersteuningsinformatie (buiten de betrokkenen om);
- De mbo-instelling sluit een onderwijs-overeenkomst af met de student, waarbij in een bijlage ook afspraken over extra begeleiding en ondersteuning worden vastgelegd;

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

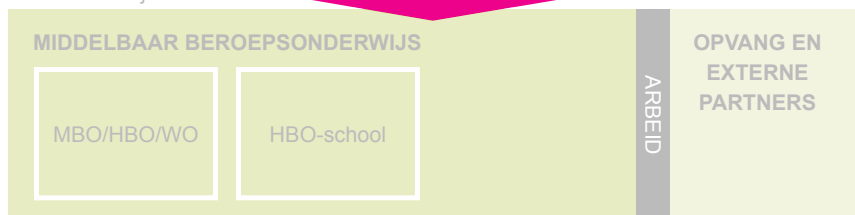
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

- Advisering en actieve coaching van de leerling (en evt. ouders) vanuit het VO naar de meest passende vervolgonderwijsplek in het MBO;
- Wanneer de student ten tijde van de overstap jeugdhulp ontvangt wordt deze zo mogelijk gecontinueerd door dezelfde hulpverlener (of goed overgedragen, bijvoorbeeld van jeugd- naar volwassenenzorg).

Deze richtlijnen hebben betrekking op de overgang VO – MBO. Van overdracht van VO naar HBO en WO is momenteel nog geen/nauwelijks sprake, behalve dan via de student zelf. Wel zijn er initiatieven in de overgang van MBO naar HBO.

TIP

VO- en MBO-instellingen in de (RMC-) regio doen er goed aan gezamenlijk afspraken te maken over procedures en inhoud van schriftelijke (digitale) informatieoverdracht, organisatie van de 'koude' en 'warme' overdracht, de wijze waarop continuïteit van de ondersteuning en/of hulpverlening voor studenten geboden kan worden, en de borging van de expertise ten behoeve van de voormalige LGF-leerlingen in het MBO, enz.

Op enkele plaatsen waar VMBO en MBO al nauw samenwerken, wil men het advies van het VMBO doorslaggevend maken wanneer MBO en student/ouders het niet eens zijn over plaatsing. De experimenten doorlopende leerlijnen VM-2 en MBO-niveau 1 binnen het VO bieden inspiratie voor meer continuïteit in de overgang (integratie) van VMBO en MBO.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van de ene opleiding naar een andere (binnen dezelfde MBO-instelling of een andere)

- Overdracht van minimaal informatie over NAW-gegevens, onderwijsdeelname, voltooide en afgebroken opleidingen en schoolprestaties/examenresultaten;
- Zo mogelijk overdracht van informatie over psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, thuis-/leefsituatie en de ondersteuningsbehoeften;
- Adviezen voor het pedagogisch en didactisch handelen, bij leerlingen met (gebleken of te verwachten) specifieke ondersteuningsbehoeften;
- Overdracht van informatie over geboden (extra) ondersteuning en/of geboden jeugdhulp voor de student in de voorafgaande periode, inclusief handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de student, zeker bij studenten met specifieke ondersteuningsbehoeften;
- Reden voor overstappen, of waarom er op basis van de ondersteuningsbehoeften van de leerling bij deze opleiding meer kansen liggen;
- Naast schriftelijke ('koude') overdracht bij voorkeur ook 'warme' overdracht, zeker bij studenten met extra ondersteuningsbehoeften;
- Zowel bij 'koude' als 'warme' overdracht de student (en evt. de ouders) zo veel mogelijk betrekken, vanuit de optiek van eigenaarschap en samenwerking met ouders;
- Advisering en begeleiding van de student naar de nieuwe onderwijsplek;
- De MBO-instelling legt de nieuwe afspraken over extra begeleiding en ondersteuning vast in een bijlage bij de onderwijsovereenkomst (in heel veel gevallen hoeft er geen nieuwe onderwijsovereenkomst afgesloten te worden).

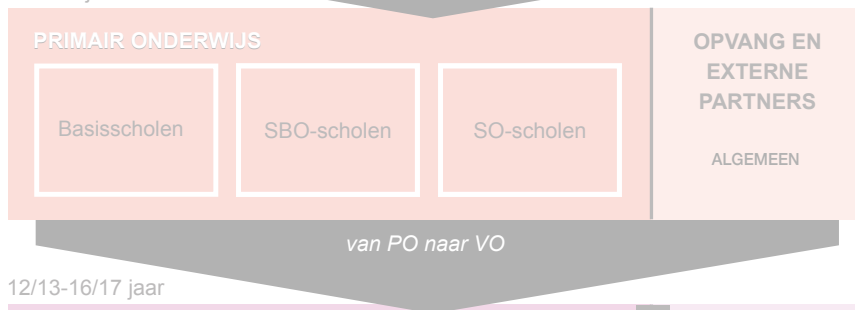
Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

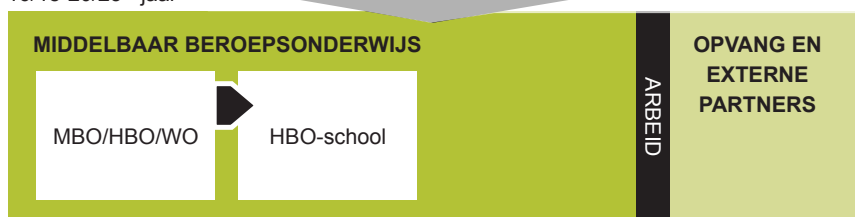
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Overgang van het MBO naar het HBO

De overdracht van informatie, het maken van gezamenlijke afspraken of de begeleiding van studenten van MBO naar HBO is nog geen vanzelfsprekendheid. Uitgangspunt is dat de student op dit overgangsmoment volwassen is en dit zelf maar aan moet pakken. Toch is dat niet altijd voldoende voor een succesvolle start en carrière in het HBO.

Er bestaan veelbelovende initiatieven, waarin de MBO- en HBO opleidingen zich wel actief opstellen rond die overgang. Daarin ligt het accent op het realiseren van doorlopende leerlijnen en goede studieloopbaanbegeleiding.

Bekijk de tip

Wat vanuit het belang van de student ook zou kunnen gebeuren:

- Een (digitaal) overdrachtdossier (e-portfolio), in beheer van de student zelf, voor overdracht van minimaal informatie over NAW-gegevens, onderwijsdeelname, voltooide en afgebroken opleidingen en schoolprestaties/examenresultaten, eventueel aangevuld met relevante informatie over psychosociale ontwikkeling, gedragsvragen, thuis-/leefsituatie en eventueel benodigde ondersteuning en/of hulpverlening;
- Informatie over de geboden ondersteuning aan de student in het MBO, inclusief handelingsgerichte adviezen voor de pedagogisch didactische benadering van de student;
- Advisering en actieve coaching van de aankomend student naar de meest passende opleiding in het HBO.

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

Externe partners

- (jeugd)gezondheidszorg / CJG (wijkteam), (school)maatschappelijk werk, MEE, jeugdhulp en volwassenenzorg, GGZ, verslavingszorg
- leerplicht-RMC, wijkagent-politie-veiligheidshuis

0-4 jaar

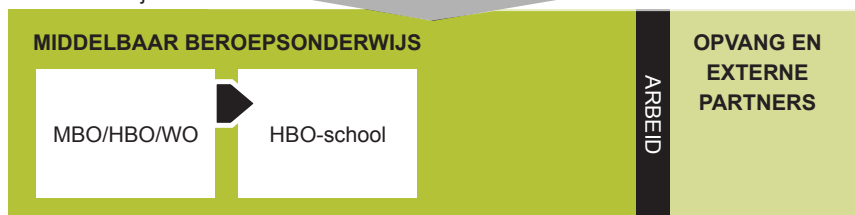
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

16/18 – 23 jaar

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

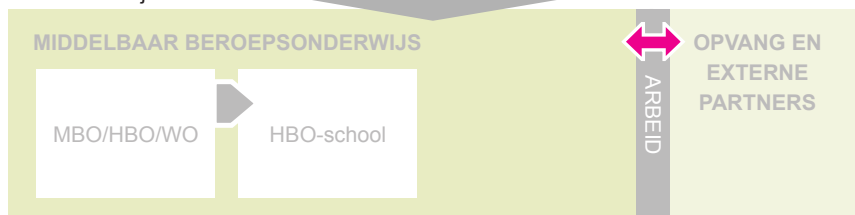
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

Het gaat hier om de afstemming en samenwerking tussen enerzijds het middelbaar beroepsonderwijs en anderzijds de lokale partners die een rol spelen in het kader van jeugdhulp en veiligheid.

Wat is nodig in de afstemming tussen middelbaar beroepsonderwijs en externe partners ...

- Versterking van de basisondersteuning van MBO-instellingen door jeugdhulp en andere partners door advisering/ondersteuning van de professionals in het MBO;
- Versterking van de basisondersteuning in het MBO door inzet van preventieve programma's in de scholen, door of samen met jeugdhulp partners;
- Versterken van het signalerend vermogen van MBO-professionals op het gebied van leefstijl en opgroeien;
- Benutten van de signalen, kennis en ervaring bij MBO-instellingen over jeugdigen /gezinnen door de jeugdhulp- en veiligheidspartners;
- Daar waar ouders hulpverlening ontvangen standaard kijken naar de situatie van hun kind(eren), in ieder geval ook door navraag te doen bij de MBO-instelling;
- Gezamenlijk zorg dragen voor het optimaal betrekken van jeugdigen (en evt. ouders) in hulp- en ondersteuningstrajecten;
- Waar nodig gezamenlijk vaststellen van ondersteuningsbehoeften en benodigde aanpak in het onderwijs en daarbuiten, door het onderwijs en door de jeugdhulp (samen met jeugdige en evt. ouders);
- Uitwisseling van relevante dossierinformatie over jeugdige en/of gezin ten behoeve van passende ondersteuning en hulp, onder voorwaarden van een goede balans tussen privacybescherming van jeugdige en ouders en bescherming van het belang op veiligheid en zorg voor de jeugdige;
- Een goede aansluiting van de lokale (jeugd)hulp en de toegang tot zwaardere (jeugd)hulp bij de MBO-instellingen realiseren, met speciale aandacht voor de grote voedingsgebieden van

Doorgaande lijnen bij passend onderwijs

Doorgaande lijnen binnen het onderwijs en tussen onderwijs en jeugdhulp. Onderstaande grafiek is interactief. Het is de bedoeling om met uw muis te klikken op de interactieve onderdelen om de extra begeleidende teksten te lezen.

0-4 jaar

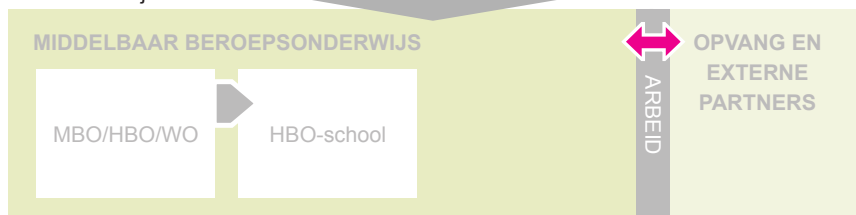
4-12/13 jaar

12/13-16/17 jaar

16/18-20/23+ jaar

MBO-instellingen, die veelal een groot aantal gemeenten omvatten;

- Flexibele inzet van specialisten uit de jeugdhulp in het onderwijs ten behoeve van observatie, consultatie en hulpverlening mogelijk maken;
- Afstemming en samenwerking in het coördineren, volgen, elkaar op de hoogte houden van de voortgang, evalueren en aanpassen van de aanpak in onderwijs en jeugdhulp;
- Waar nodig samenwerken in de uitvoering van een ondersteuningsarrangement voor jeugdigen, zoals bij een onderwijs-zorgarrangement voor specifieke (groepen) leerlingen;
- Voorwaarden creëren om bij de toeleiding naar de arbeidsmarkt vanuit het MBO waar nodig (jeugd)hulppartners in te kunnen schakelen.